

Aarschot

Onze-Lieve-Vrouwekerk

Jan Van Ophemstraat – Kardinaal Mercierstraat
3200 Aarschot

Het stadje Aarschot aan de Demer is het centrum van de **Demergotiek**.

De prachtige roestbruine **Onze-Lieve-Vrouwekerk**, gebouwd met in de streek ontgonnen **ijzerzandsteen**, wordt niet onterecht als hoogtepunt van deze bouwstijl aanzien.

De opvallende barokke torenspits, werd op het einde van de 16de eeuw verfraaid met een appel, een peer en een lantaarn.

De kerk is een **ware kunstschat** met o.a. een 17de eeuwse communiebank, een preekstoel en barokke biechtstoelen en een 16de eeuwse kooroksaal. U ziet er een 16de eeuws laat – gotische koorgestoelte en 16de -18de eeuwse beelden.

In de kerk hangt ook het immens grote **schilderij “de mystieke wijnpers”**. Dit beschilderd paneel uit 1525 beeldt Christus uit in de mystieke wijnpers met de 12 apostelen die de druiventrossen verzamelen.

De kerk bezit tal van andere schatten, ook een ‘**Goede Herder**’ (1788) van de Aarschotse schilder **Pieter-Jozef Verhaghen**.

Toegankelijk:

Elke voormiddag van 9 tot 12 uur. Niet tijdens erediensten.

's Namiddags op afspraak: Tel: 016/57 20 43.

De schatkamer is enkel te bezichtigen met een gids via de dienst toerisme Aarschot.

Tel: 016/56 97 09.

Begijnendijk

Ruïne van de Oude Molen op de Molenberg

Molenberg 25 – Betekom

Dit is het restant van een verdedigingstoren uit de 14de eeuw gebouwd in ijzerzandsteen met een basis van Gobertangezandkalksteen. Door de strategische ligging werd deze molen meermaals in brand gestoken, voor het laatst in 1914.

Prachtig zijn de vier holle wegen komende uit de vier windstreken.

U kan het bezoek van deze ruïne combineren met een wandelroute.

De **Moorsewandeling** van 9,2 km loopt langs de ruïne en vindt u terug in de brochure “18 wandelingen in de Demervallei”.

Vertrekpunt: Sportcentrum “De Tumkens”, pastoor Pitetlaan 30 te Betekom.

Bekkevoort

Kapel van Sint-Antonius van Padua

Op de hoek van de Netelzeepstraat en de Tiensebaan
Molenbeek-Wersbeek

Deze bakstenen kapel met zadeldak staat in de schaduw van een zilverlinde.

De kapel werd rond 1880 door de Duitse Gravin de Stolberg gebouwd op haar landgoederen in de streek.

Vroeger werd rond 13 juni gedurende 9 dagen rond de kapel gebeden.

Tot het einde van de jaren '80 offerde men hier voor het terugvinden van verloren voorwerpen.

De **Wijndrieswandeling** van 9 km te Molenbeek-Wersbeek loopt langs deze kapel. Deze wandeling vindt u terug in de brochure "18 wandelingen in de Demervallei".
Vertrekpunt: Dorpsplein te Wersbeek.

Bierbeek

Groot Park en Klein Park Lovenjoel

In de **vallei van de Molenbeek** werden twee parken aangelegd met de dorpskerk als centraal punt. In het begin van de 20ste eeuw liet burggraaf de Spoelbergh de domeinen over aan de K.U.Leuven.

Samen met de zusters van Liefde werd vanaf 1927 gestart met de 'voormalige' neuropsychiatrische kliniek Salve Mater in het Groot Park (ca. 35 ha).

In het Klein Park (ca. 15 ha) werd het medisch-pedagogisch instituut Ave Regina ingericht. Van oudsher was Lovenjoel bekend vanwege de psychiatrische opvang voor vrouwen, en het aanpalende Bierbeek vanwege het nog bestaande Sint-Kamillus voor mannen.

Het zijn uitgelezen plekken voor een **rustige wandeling**.

Ingang: Via de Tiensesteenweg rijdt u een laan op vanwaar u in het Groot Park terecht komt.

Boutersem

Kasteelpark van Kwabeek

Neervelpsestraat 11
3370 Verrijck

Gemeentelijk park met kruidtuin

In Verrijck stond ooit een burcht met slotgracht, eigendom van de plaatselijke baronnen. Het voormalige kasteel van Kwabeek (einde 18de eeuw) dat nu ingericht is als gemeentehuis kwam ooit in de actualiteit door een moordzaak.

Op het **uitgestrekte kasteeldomein** vind je naast vijvers ook een oude watermolen en een hoeve met woontoren. Het park werd mooi ingericht, deels als **baroktuin**, deels als **Engels landschap**, met een pracht van een rozentuin en een rijke kruidenverzameling.

In de **bakoven** van het domein wordt er elke tweede maandagavond (om 19 uur) van de maand brood gebakken en samen met de **hovenierswoning** is die toegankelijk voor het publiek.

Park vrij toegankelijk.

Diest

Allerheiligen Kapel

Allerheiligenberg

Op de weg van de Grote Markt naar de Citadel.

Neoclassicistische bedevaartskapel van 1854-60.

In Diest is de Allerheiligenkapel al eeuwen een monument voor volksdevotie.

Al in 1307 is er sprake van een begankenis in de novemberdagen naar de kapel die toegewijd was aan alle heiligen van God.

De kapel en haar geschiedenis staat vol van verval en telkens weer opstanding. Minstens vier keer was er sprake van vernieling. Telkens weer bouwde het volk de kapel weer op.

In de dagen rond **Allerheiligen** kwamen de mensen uit den lande en de wijde omgeving op **begankenis** naar de kapel. Die stond vol met beelden van volksheligen. De mensen kwamen bidden voor vee en kinderzegen, tegen kleine en grote kwalen, voor huis en tegen onweer, in oorlogstijd en bij vrede.

Ze offerden dan wassen ex-voto's – beeldjes en deden de grote en de kleine beeweg.

De kapel werd weer op de huidige plaats gebouwd in 1854.
In de tweede helft van de twintigste eeuw kwam de kapel in verval.
Sinds 2001 werd de kapel opgefrist.

De kitscherige beelden werden één voor één vervangen en er kwamen er tientallen bij.
Vijf grote iconen werden aangeschaft. De **twee unieke iconen** werden geschilderd door **Joris Vanael** uit Gent. Eén stelt de **Diesterse heilige Jan Berchmans** voor. Eindelijk een voorstelling van Berchmans die een mens van vlees en bloed is.
Een andere icoon stelt Alle Heiligen voor volgens de oude iconografische regels.

Ernest Claes beleefde de bedevaart naar de Allerheiligenkapel op 1 november als jonge knaap. In 'Jeugd' schreef hij:
"Bijna ieder jaar mocht ik met moeder op die dag mee naar Diest. Op de weg naar de kapel stond het vol kramen, en de verkopers schreeuwden de voorbijgangers toe wat ze bij hen krijgen konden voor weinig geld. Naar de weiden toe, achter de kapel, stonden een paar kalfjes die geofferd waren voor bijzondere gevallen, en die na de mis verkocht werden. Moeder ging daar iedere keer naar kijken. Aan bijna alle kramen verkocht men wassen beeldjes, armen, benen, koppen, en naar gelang daaraan thuis iemand leed moest men het gepaste lichaamsdeel offeren..."

Toegankelijk:

Juli en augustus: iedere zondag van 14 tot 17 uur.
van 1 tot 9 november, van 9 tot 17 uur.
elke woensdag van november of na afspraak bij Toerisme Diest.

Geetbets

Sint-Annakapel

Verdaelstraat - Grazen

Wie last heeft van bedwateren kan een luier brengen naar de 17de-eeuwse Sint-Annakapel, in de volksmond de **Lui-piskapel** genoemd.

Bedevaarders offerden hier een pakje zout tegen het bedwateren van de kinderen.
Een metgezel van Moeder Anna, Sint-Martinus, moest er de koorts genezen. Negen dagen na elkaar kwam men op bedevaart, om aan de tralies met enkele haarlokken of een rood lintje, "de koorts af te binden".

Gekoppeld aan dit bezoek kan je ook een mooie wandeling maken:

Het "**Bokkerijderspad**", een wandeling van 4 km leidt u door een mooi stukje Getevallei.
In de brochure op stap in het Hageland, "Wandelnetwerk Getevallei" vindt u alles hierover terug.

Vertrekpunt: Kerk Van O.L.Vrouwbezoeking te Grazen.

Glabbeek

Kapel van de Heinkensberg

Heinkensbergstraat te Attenrode

De kapel is toegewijd aan **O.-L.-Vrouw**.

In 1572 -1573 laat de Spaanse generaal Dyonisius Vicca, uit dankbaarheid voor de overwinning op één van de legers van graaf Willem van Nassau, een kapelletje oprichten op de Heinkensberg ter ere van O.-L.-Vrouw.

De kapel werd meermaal vergroot.

Op 15 augustus gaat er een processie uit met het Maria beeld.

De kapel ligt op het **Heirbaanwandelpad** (13 km) en krijgt u de kans om de omgeving van Attenrode-Wever verkennen.

Deze wandeling kan je terug vinden in de brochure “wandelgebied Velvevallei” die u kan bestellen via Toerisme Hageland.

Vertrekpunt: Sint-Antoniuserkerk, Solveldweg te Attenrode-Wever.

Hoegaarden

Sint-Rochuskapel

Kloosterstraat te Hoegaarden, ingang Mariadal.

De Sint-Rochuskapel bevindt zich in het domein Mariadal. De gewezen kloosterkerk van de Paters Bogaarden werd gebouwd in de tweede helft van de 18de eeuw en is opgetrokken in baksteen met lijstwerk en hoekkettingen in Gobertangesteent.

Met het stucwerk van het interieur is deze kapel een mooi architecturaal geheel in **laatbarokstijl**. Het interieur is rijk, stijlvol en stemmig.

Individuele bezoeken: Van het 1ste weekend van april tot het laatste weekend van oktober: open op zaterdag, zondag en feestdagen van 14u tot 18u.

Alle bezoeken zijn begeleid.

Holsbeek

Kasteel Van Horst

Horststraat 28

3220 Sint-Pieters-Rode

Tel: 016/62 33 45

In de Holsbeekse deelgemeente Sint-Pieters-Rode staat het prachtige kasteel van Horst, dat zich spiegelt in een brede slotgracht.

Van de Middeleeuwse burchtaanleg blijft alleen de **14de eeuwse vierkante vestingstoren** en een **13de eeuwse Romaanse ingangspoort** over.

De rest van het kasteel dateert van de 16de – 17de eeuw.

In de torenkapel werden **13de eeuwse fresco's** ontdekt.

Verschillende zalen hebben een interessante zoldering met 17de eeuwse stucwerk van J.C. Hansche.

De **Pynnockridders**, genoemd naar de patriciërsfamilie die hier resideerde, organiseren jaarlijks op 15 augustus in Horst de kasteelfeesten.

Talrijke andere activiteiten vinden hier ook plaats

Het kasteel ligt temidden in het groen in een interessant landschap en ideaal dus om te wandelen.

Horstwandeling

Brochure: “Wandelnetwerk Wingevallei”.

Vertrekpunt: Kasteel van Horst te Sint-Pieters-Rode.

Broekemwandeling

Brochure: “Wandelnetwerk Wingevallei”.

Vertrekpunt: Ingang van het Kasteel van Horst.

Sint-Jobswandeling

Brochure: “Wandelnetwerk Wingevallei”.

Vertrekpunt: Kasteel van Horst te Sint-Pieters-Rode.

Het is ook het kruispunt van GR wandelroutes.

Kortenaken

Kapel O.L.Heer-de-Verlosser

Hoek Dorpsstraat - Kapelstraat
Kortenaken (Ransberg)

In de schaduw van twee kastanjabomen en een lindeboom staat een interessant bouwwerk, de achthoekige kapel van O.-L.-Heer-de-Verlosser.

Het is een **barok gebouwtje** (1692-1699) opgetrokken in bak- en zandsteen, afgedekt met een klokvormig dak uitlopend op een bevallige, kleine peerspits en werd gebouwd om als schuilplaats te dienen voor het schilderij "Christus beladen met zijn kruis".

Het "**A Speculo**" wandelpad loopt langs deze kapel. Deze wandeling vindt u terug in de brochure: "15 wandelingen in de Velpevallei".

Vertrekpunt: Kerk Onze-Lieve-Vrouw van de Rozenkrans, Dorpsstraat, Ransberg.

Landen

Het Bezoekerscentrum Rufferdinge.

Molenberg 2 – 3400 Landen

Een oude watermolen, annex herenhuis aan de Molenberg 2 te Landen, werden ingericht als bezoekerscentrum. Al in 1200 was er sprake van de **watermolen van Rufferdinge**.

Hij werd in de loop van de volgende eeuwen herhaaldelijk verbouwd en in de 19de eeuw zelfs uitgebreid met een **brouwerij**, die tot 1924 in werking bleef. In het **bezoekerscentrum**, waar tal van **culturele activiteiten** doorgaan, kan je nog de intact gebleven maalinrichting en een deel van het brouwersalaam bekijken.

Openingsuren: Juli en augustus: dagelijks van 9 uur tot 12 uur en van 13 uur tot 17 uur.

Maandag gesloten.

Zaterdag en zondag open van 14 uur tot 18 uur.

Openingsuren: September: maandag gesloten.

Dagelijks van 13 uur tot 17 uur.

Zaterdag en zondag van 14 uur tot 18 uur.

Wandelingen:

Julie Tulkens wandelroute (6 km).

Bewegwijzerd.

Brochure ter plaatse te koop: € 2,5.

Wilgenroute (15 km).

Bewegwijzerd.

Gratis brochure ter plaatse te verkrijgen.

Linter

De St. Pieterskerk

Orsmaal-Gussenhoven

De eerste kerk werd in Orsmaal gebouwd onder Godfried met den Baard, graaf van Leuven (1106-1132), op grond van de Hertog van Brabant. De heren van 'Ten Steen' hadden als opvolgers van de Hertog van Brabant, het begevingrecht van de pastorie. De abdijs van Ramée, in de buurt van Orp, en de ridders van Chantrain, Walsbergen, waren als tiendeheffers verplicht de kerk te onderhouden.

De kerk heeft een **ware geschiedenis** meegemaakt.

Einde van de dertiende eeuw was de kerk zo vervallen dat ze een grondige renovatie kreeg in 1502. In de godsdienstoorlogen, 1609, werd het tabernakel vernield door de Hollanders. De kerk geraakte terug in verval tot ze in 1635 door het Frans-Hollandse leger afgebrand werd. Pas in 1647 zou **pastoor-deken Devillers** die voorlopig in Gussenhoven verbleef, beginnen met de **renovatie** die pas voltooid was in 1687.

In 1737 brandt de toren af en de kerk was zo beschadigd dat er besloten werd een nieuwe te bouwen. In 1765 werden de werken aangevat. De toren was 20 m. hoog met daarop een spits van 8 m., de beuk bestaat uit drie en het koor uit twee vakken, en een kleine sacristie. De vensters, in 1801 door een stormwind uitgerukt, werden vernieuwd in 1802, behalve twee vensters in het koor die dicht werden gemetseld. In 1817 bouwde de firma Rames uit St.Truiden de mooie koepel boven het hoogkoor.

In 1937 brandde het eikenhouten hoogaltaar af. Het **nieuwe marmeren altaar** is een werk van **beeldhouwer Uytvanck** van Leuven.

In 1990 werd de kerk opgefrist en in 1996 werden de gevels gerestaureerd.

In het portaal vindt u 3 adressen waar u de sleutel kan afhalen om de kerk te bezichtigen.

Via een glazen deur kan u deze kerk reeds bewonderen.

Voor meer informatie kan u zich wenden tot de pastoraal verantwoordelijke E. H. Guy Goris, diaken op het nummer: 011/78 13 28 of 0477/30 35 14.

Lubbeek

De Kapel van OLV van Lubbeek of de Serklaas kapel

Binkomstraat te Lubbeek

Deze kapel zou gebouwd zijn ter ere van **O.-L.-Vrouw** en werd een bekend bedevaartsoord. De legende luidt dat, toen men de 2 dochters van Jan van Craywinkel wilde begraven, een onweer losbarstte op weg naar de kerk in Binkom.

Men moest de lijkkasten neer zetten en gaan schuilen. Toen het onweer voorbij was konden de broeders met geen enkel middel de lijkkasten van de grond opheffen.

Tijdens een visioen aan de vader werd medegedeeld dat hij op die plaats een kapel ter ere van Maria moest bouwen. De **legende** wordt afgebeeld in de **kleurrijke glasramen** van de kerk.

Toegankelijk: Elke dag van zonsop- tot zonsondergang.

De oranje route van landschapswandeling "**De spicht**" loopt langs het domein van Serklaas. Deze wandeling vind je terug in "9 landschapswandelingen Noord Hageland".

Vertrekpunt: Gemeentehuis van Lubbeek.

Rotselaar

Bezoekerscentrum van de Hagelandse wijn

Kerkstraat, 16 3111 Rotselaar (Wezemaal)

Wil je ontdekken wat het Hageland te bieden heeft en waarom het mogelijk is dat in deze verrassend mooie streek met succes aan wijnteelt kan worden gedaan? Dit kan via een **interactieve tentoonstelling** in het centrum.

Openingsuren: Van Pasen tot en met de eerste week van november: dinsdag tot vrijdag: 13-17 uur

Zaterdag en zondag: 14-18 uur

Maandag gesloten.

De inkom is gratis.

De **Wijndorpwandeling** vindt u terug in de brochure "Wandelnetwerk Wingevallei".

Vertrekpunt: Natuur- en recreatiedomein Ter Heide of Toren Ter Heide.

In de zelfde brochure vindt u nog een andere wandeling terug:
De Wijngaardbergwandeling: vertrekpunt op het Wezemaalplein te Wezemaal.

Scherpenheuvel-Zichem

Huize Ernest Claes

Ernest Claesstraat 152 - Scherpenheuvel-Zichem (Zichem)
Tel: 013/77 20 81

Zichem dankt zijn bekendheid in Vlaanderen aan de nog altijd populaire schrijver Ernest Claes, die in vele romans zijn geboortestreek heeft beschreven. Het hoevetje waar "Nest" op 24 oktober 1885 het levenslicht zag, is nu ingericht als **stedelijk museum** met een **authentiek 19de-eeuws interieur**. Het museum en het omliggende landschap zijn erkend als beschermd gebouw en gebied. Al de uitgaven en vertalingen van de werken van Claes vindt u er terug.

Openingsuren (ook voor het bezoekerscentrum).

Van mei tot eind september: Op zon- en feestdagen van 13u tot 18u.

Juli en augustus: Dinsdag tot en met vrijdag van 13u tot 17u en op zon- en feestdagen van 13u tot 18u.

Bezoekerscentrum en Demerbroeken

De achtertuin van het geboortehuis van Ernest Claes loopt uit op het **natuurgebied**.

In het bezoekerscentrum wordt zijn werk gekoppeld aan het natuurgebied.

In zijn werk komen de Demer, de groene beemden en zijn bewoners dan ook regelmatig op de proppen. Floere het Fluwijn, uit een van zijn romans, was een steenmarter. Deze komt nog steeds in de streek voor.

Bezoek de website (<http://www.natuurpunt.be/oost-brabant>)

Tielt-Winge

Gempemolen

Gempstraat 56
Sint Joris Winge

Deze watermolen op de Gempe gaat terug tot de 13de eeuw. Hij is gerestaureerd en kreeg een nieuwe bestemming als café-restaurant, waar je eet in een typische Hagelandse sfeer. Elke eerste zondag van de maand van 14u tot 18u wordt hier gemalen.

De **Gempewandeling** van 5,3 km uit de brochure "Wandelnetwerk Wingevallei" leidt u langs deze molen en een mooi stukje natuur uit de wingevallei.

Vertrekpunt: Parking Troostemborgbos, in de nabijheid van het wegenkruispunt van de N223 Aarschot-Tienen en de weg Lubbeek-Houwaart.

Tienen

"Doodgewoon! Rituelen van leven en dood"

Museum "het Toreke"
Grote Markt 6
3300 Tienen

De tentoonstelling "Doodgewoon! Rituelen van leven en dood" is een uniek project. Het is een laagdrempelige tentoonstelling gemaakt voor het grote publiek. De bezoeker kan er de **magische wereld van de dodenrituelen in de Romeinse tijd** ontdekken. De levensgrote **reconstructie** van de recent ontdekte **grafkamer van het tumulusgraf van Grippen** geeft

een spectaculair beeld van de offerrituelen die met sommige begrafenissen gepaard gingen. Hier werden namelijk een paard, 4 honden, tientallen honden en waarschijnlijk ook een vrouw geofferd.

De tentoonstelling: 'Doodgewoon! Rituelen van leven en dood in de Romeinse tijd', is vanaf vrijdag 19 mei 2006 toegankelijk voor het grote publiek. Museum 'het Toreke' is alle dagen, behalve op maandag, geopend van 10u tot 17u.

Tickets te verkrijgen aan de balie van het Suikermuseum (laatste ticketverkoop om 16u).

Toegangsprijs 4 euro/persoon, groepstarief of reducties 2 euro/persoon.

Op afspraak kan men tegen de prijs van 40 euro een gids reserveren. Tiense scholen krijgen een gratis rondleiding.

Voor meer informatie en voor de reservering van rondleidingen kunt u terecht op de nummers: 016 80 56 86 (tijdens de kantooruren) en 016 80 57 38 van de dienst toerisme Tienen of door te mailen naar toerisme.tienen@skynet.be, fax: 016 82 27 04

Tremelo

Museum van pater Damiaan en zijn standbeeld. (Aan de kerk van Tremelo)

Pater Damiaanstraat 37

3120 Tremelo

Pater Damiaan leeft verder in Tremelo en niet enkel in Tremelo.

Vorig jaar werd hij verkozen tot **Grootste Belg**.

Zijn geboortehuis werd ingericht als museum en hij kreeg ook een standbeeld in zijn geboortedorp.

Openingsuren museum: Zondag van 14u tot 16.30u.

Toegangsprijs: € 2,50 (€ 1,25 voor kinderen)

Toegankelijk voor rolstoelgebruikers.

De **Laakdalwandeling van 14 km** uit de brochure "18 wandelingen Demervallei" vertrekt in het centrum van Tremelo en komt langs het museum van Pater Damiaan.

Deze wandeling gaat hoofdzakelijk door het valleigebied van Dijle en Grote Laak, de grootste aaneengesloten groene zone van de gemeente.

Zoutleeuw

Sint-Leonarduskerk en schatkamer

Grote Markt

3440 Zoutleeuw

De **gotische Sint-Leonarduskerk** werd opgetrokken tussen de 13de en 16de eeuw en is ook het resultaat van economische welstand.

Rijke burgers en broederschappen waren gul met hun schenkingen aan de kerk. Zo worden hier een **aantal kunstschaten** van uitzonderlijke waarde bewaard zoals:

Het Marianum (een dubbelzijdig eikenhouten gepolychromeerd Mariabeeld), een reusachtige paaskalender (15de eeuw) en de monumentale sacramentstoren (16de eeuw) van 18 meter hoog met 9 verdiepingen en 200 beelden.

In de kooromgang staan interessante middeleeuwse beelden en de verschillende kapellen herbergen waardevolle kunstwerken.

Toegankelijk: Van 1 april tot 30 september: elke dag behalve maandag van 14 tot 17u.

Prijs: € 1.25 per persoon. Voor groepen vanaf 20 personen: € 1.

Toegankelijk voor rolstoelgebruikers.